

Yli-Kemin kalatalousalue

VIIDES TOIMINTAVUOSI

Sisällys

1 KOTIPAikka, TOIMIALUE, TARKOITUS JA TEHTÄVÄ	1
2 JÄSENYHTEISÖT	2
3. TOIMINTAVUOSI	3
3.1 LAUSUNNOT, MUISTUTUKSET JA ALOITTEET	3
3.2. KALASTUKSENVALVONTA	3
3.3. KÄYTTÖ- JA HOITOSUUNNITELMAN HYVÄKSYMINEN	3
Kalatalouden edistämishankkeet	4
4 KALATALOUSALUEEN HALLINTO	4
5 VIEHEKALASTUKSEN YHTENÄISLUPA-ALUEET	4
Yli-Kemin viehekalastuksen yhtenäislupa-alue	5
Kemijärven viehekalastuksen yhtenäislupa-alue	5
6 KALASTUKSENHOITOMAKSUVAROISTA MAKSETTAVIEN KORVAUKSIEN JAKO VESIALUEIDEN OMISTAJILLE	6
7 SIDOSRYHMÄTOIMINTA	6
8 LAPIN VILLITAIMEN OSUUSMAKSUN ALAS KIRJAUS VUODEN 2023 TILINPÄÄTÖKSESSÄ	6

1 KOTIPAikka, TOIMIALUE, TARKOITUS JA TEHTÄVÄ

Kalatalousalueen nimi on Yli-Kemin kalatalousalue ja sen hallinnon kotipaikka on Kemijärvi. Kalatalousalueen rajat on vahvistettu 13. päivä joulukuuta 2017 annetulla ELY-keskus/Pohjois-Suomen Kalatalouspalvelut päätöksellä LAPELY 1488/5730-2017.

Kalatalousalue käsittää seuraavat suurimmat vesialueet; Kemijärvi, Javarusjärvi, Pyhäjärvi, Ylä-Kemijoen valuma-alue järvineen ja jokineen ja Käsmäjoen valuma-alue järvineen ja jokineen. Kalatalousalueen vesipinta-ala on yhteensä 46 625 hehtaaria. Kalatalousalueen y-tunnus on 2992594-7

Kalatalousalue toimii seuraavien kuntien alueilla; Kemijärven kaupunki, Pelkosenniemi, Savukoski, Sodankylä ja Salla.

Kalatalousalueen tarkoituksena on kehittää alueensa kalataloutta ja edistää jäsentensä yhteistoimintaa kalavarojen kestävästä käytöstä ja hoidon järjestämisestä.

Kalatalousalueen tehtävät ovat kalastuslaissa (379/2015) säädetyn mukaisesti:

- 1) kalavarojen kestävästä käytöstä ja hoidon suunnittelu;
- 2) käyttö- ja hoitosuunnitelmaehdotuksen laadinta, hyväksytyt suunnitelman toimeenpano ja sen vaikutusten seuranta;
- 3) kalavarojen käyttöön ja hoitoon liittyvä tiedotus;
- 4) kalastuksenselvityksen järjestäminen;
- 5) kalastuksen sekä kalakantojen hoitotoimenpiteiden seurantatietojen kerääminen;
- 6) kalastuksen yhtenäislupa-alueiden muodostamisen edistäminen vapaa-ajan ja kaupallisen kalastuksen tarpeisiin;
- 7) vesialueen omistajien kalatalousalueelle siirtämät tehtävät;
- 8) viehekalastuksesta kertyneiden korvausvarojen jako vesialueen omistajille;
- 9) muut elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tulohankkeeseen sekä kalastuslakiin perustuvat tehtävät

2 JÄSENYHTEISÖT

Äänioikeudelliset jäsenet 2023

Kokousjäsenet	Kiinteistötunnus	Pinta-ala
Ahvenselän osakaskunta	732-403-876-1	132
Javaruksen osakaskunta	320-404-876-1	726,69
Jokoshaara Oy	732-410-45-1	153,45
Joutsijärven osakaskunta	320-405-876-1	723,69
Kello-Aatsingin osakaskunta	732-401-876-1	149,93
Kemijoki Oy	742-401-24-1+360	3320,02
Kemijoki Oy+3	742-402-29-0	119,82
Kemijärven kaupunki	320-401-65-25+43	109,27
Kemijärven osakaskunta	320-876-1-0	17446,77
Kemijärven seurakunta	320-401-86-15+2	50,62
Kemijärven yhteismetsä (useassa kunnassa)	320-874-1-0	2130,74
Ketolan jakokunnan vesialueet	320-401-876-2	80,7
KOLSAKOSKI	742-402-30-0	77,1
Kursun osakaskunta	583-408-876-1+1	628,59
Luusuan osakaskunta	320-411-876-1	3764,61
Metsähallitus	742-893-14-1+75	5697,03
Morkkaperän kalastuskunta	320-404-876-2	73,1
Märkäjärven osakaskunta	732-409-876-1	448,39
Naruskan osakaskunta	732-410-876-1	63,4
Pelkosenniemen osakaskunta	583-402-876-1	627,18
PVO-Vesivoima Oy	320-403-221-0+5	134,57
Pyhäjärven osakaskunta	583-403-876-1	237,5
Räisälän osakaskunta	320-413-876-2	1032,83
Saijan osakaskunta	742-407-876-1+1	427,81
Sallan yhteismetsä (useassa kunnassa)	732-874-2-0	740,41
Sallansivun kylän vesialueet	732-417-876-1	65,1
Salmivaaran osakaskunta	732-418-876-1	169,07
Savukosken osakaskunta	742-403-876-1	122,81
Seitajärven osakaskunta	742-404-876-10	261,33
Stora Enso Oyj	320-403-77-19+4	305,5
Talon RN:o 8 vesialueet Pyhäjärvessä, Pyhäjoessa, Rajaojassa ym.	583-403-876-3	83,31
Tenniön osakaskunta	742-405-876-1	384,74
Värriön yhteismetsä	732-874-1-0	77,19
Väylävirasto	732-407-871-1+9	91,59
Yksityinen	320-401-13-3+7	62,89
Ylikylän jakokunnan vedet (320-415-876-1, 583-413-876-1)	320-415-876-1+1	1213,18
Suomen Ammattikalastajaliitto ry		
Suomen Kalastusopaskilta ry		
Suomen Sisävesiammattikalastajat ry		
Lapin vapaa-ajan kalastajat ry		
Kalatalouden Keskusliitto ry		
Pinta-ala yhteensä		41932,93

Loput kalatalousalueen pinta-alasta (n. 4 693 hehtaaria) on osakaskuntia ja yksityisiä vesialueen omistajien vesialueita. Yhteensä äänioikeudellisia jäseniä oli 41 kpl.

3. TOIMINTAVUOSI

Kalatalousalueen yleiskokous pidettiin 25.4.2023 Kemijärvellä Juhlahuoneisto AnnaBriitassa ja kokoukseen osallistuivat 25 jäsenyhteisön edustajaa. Kokouksessa käsiteltiin sääntömääräiset asiat ja Lapin ELY-keskuksen esittämä käyttö- ja hoitosuunnitelman luonnoksen täydennyskehoitus.

3.1 LAUSUNNOT, MUISTUTUKSET JA ALOITTEET

- Lausunto Kemijoen istutussuunnitelmasta vuosille 2023-2027
- Muistutus Vilman luonnonravintolammikon lakkauttamisluvista
- Neova Oy:n Lapin turvetuotantoalueiden kalataloudellinen tarkkailuohjelma vuosille 2023–2025
- Lausunto Sallan kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelmasta
- Vastaus Villilohi – yhteistyöverkosto vaelluskalojen puolesta ry tiedusteluun Tammukkakysymys Lapin kalatalousalueilla -kirjelmä ministeriöön
- Muistutus Tapionniemen kalankasvatuslaitoksen ympäristö- ja vesitalousluvan nro 132/2020 muuttamisesta
- Lausunto vesilain muutoksesta

3.2. KALASTUKSENVALVONTA

Yli-Kemin kalatalousalueen yleissuunnitelma kalastuksenvalvonnasta laadittiin kevään 2023 aikana ja hallitus hyväksyi suunnitelman 15. kesäkuuta 2023.

Vuoden 2023 valvonnan toteutuksessa yleisenä periaatteena nähtiin valvontatyön olevan enemmän ohjeistusta ja neuvontaa kuin sanktioita. Selviin laittomuuksiin ja törkeisiin lain- ja määräysten vastaisiin tapauksiin tietenkin puututtaisiin ja kalastusluvut täytyy kaikilla olla kunnossa. Kalastuksenvalvonta oli ns. laillisuusvalvontaa.

Valvontatyö tehdään pääsääntöisesti parityöskentelynä joko valvojien kanssa tai niin, että mukana on paikallistuntemusta omaava osakaskunnan edustaja. Järvialueilla veneenkuljettaja ja valvoja.

Kalastuksenvalvontatapahtumia oli neljä avovesikaudella. Valvontatunteja kertyi yhteensä 36,5 ja tarkastettujen lupienmäärä oli 20 kpl. Huomautuksia tai puutteita ei ollut, eli kalastusluvut ja pyyntivälineet olivat kunnossa. Kalastuksenvalvontaa suoritettiin kalatalousalueen vesillä Naruska-Tuntsa alueella, Kemijärven pääaltaalla ja Savukosken alueella.

Kalastuksenvalvonnan rahoitettiin kalatalousalueen toiminnantuella.

3.3. KÄYTTÖ- JA HOITOSUUNNITELMAN HYVÄKSYMINEN

Lapin ELY-keskus hyväksyi Yli-Kemin kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelman 6.9.2023 (ELY-keskuksen päätös LAPELY/4776/2021). Suunnitelma löytyy kalatalousalueen verkkosivuilta www.ylikeminkalatalousalue.fi

3.4. HANKETOIMINTA

Kalatalouden edistämishankkeet

Nuorison kalastustapahtuma Pelkosenniellä

Kalatalousalue toteutti vuodelta 2022 siirtyneen nuorisotapahtuman vuodelle 2023. Tapahtuma toteutettiin 12.8.2023 Pelkosenniellä torilla ja siihen osallistui n. 50 kalastusharrastuksesta kiinnostunutta nuorta ja lasta. Tapahtumaan osallistuneet pääsivät onkimaan ja kokeilemaan perhonneittoa, he maistelivat kalaruokaa ja tutustuivat kalankäsittelyyn. Lisäksi tapahtumassa oli kalastusvälineiden esittelyä ja kalatalousalue- ja osakaskuntatoiminnan esittelyä. Tapahtuma järjestettiin yhdessä Lapin Vapaa-ajan kalastajien, Sallan perhokerhon, Pyhäjärven osakaskunnan ja alueen yrittäjien kanssa.

Kemijärven Kuhahanke

Hankkeen aikana selvitettiin Kemijärven kuhakannan nykytilaa keräämällä näytekaloja kesän 2022 aikana. Näytekalosta määritettiin mm. pituus, paino, ikä, sukukypsyyden ja kunto. Saaduilla tuloksilla saadaan tietoa mm. kuhan kasvusta, sukukypsyydestä ja kalan kunnosta. Saatua tietoa tarvitaan kalastuksen säätelyyn ja kalastusrajoitustarpeiden määrittelyyn. Hankkeen loppuraportti löytyy Yli-Kemin kalatalousalueen verkkosivuilta [RAPORTTI-Kemijärven-kuha-2022.pdf \(ylikeminkalatalousalue.fi\)](#)

Yli-Kemin ja Kemijärven viehekalastuksen yhtenäislupa-alueiden kehittäminen

Kalatalousalue haki kalatalouden edistämismääräraha-avustusta Lapin ELY-keskukselta vuosille 2023–2024 Yli-Kemin ja Kemijärven viehekalastuksen yhtenäislupa-alueille tehtävän digitaalisen kartan tekoa varten. Digitaalinen kartta palvelee kalastajia ja helpottaa kalastuskohteiden löytämistä ja kalastuksen valvontaa.

Vuoden 2023 aikana tehtiin selvitys yhtenäislupa-alueisiin kuuluvien vesialueiden omistajien pinta-aloista. Varsinainen digitaalinen kartta tehdään vuoden 2024 aikana, kun sopimukset vesialueiden omistajien /kalastusoikeuden haltijoiden välillä on laadittu ja tiedetään yhteislupa-alueiden rajat.

4 KALATALOUSALUEEN HALLINTO

Yli-Kemin kalatalousalueen hallituksen jäsenet vuonna 2023:

Tarmo Yrjänheikki	Salla, 25.4.2023 asti
Ari Aho,	Kemijärvi, 25.4.2023 lähtien
Jouni Kilpimaa,	Joutsijärvi, 25.4.2023 lähtien
Antti Sirviö	Kemijärvi
Vilponen Aimo	Savukoski
Teuvo Alaluusua	Kemijärvi
Kari Lukkarinen	Kemijärvi
Jukka Korpivuoma	Kemijärvi, 25.4. 2023 asti
Pekka Nyman	Pelkosenniemi
Kari Kivelä	Salla
Jyrki Satta	Pello

Toiminnanjohtajan tehtäviä hoiti Lapin Kalatalouskeskus ry ja siellä vastuullisena toiminnanjohtajan Anna-Leena Inkerö. Taloushallintopalvelut tuottivat Kasvun Kaverit Oy.

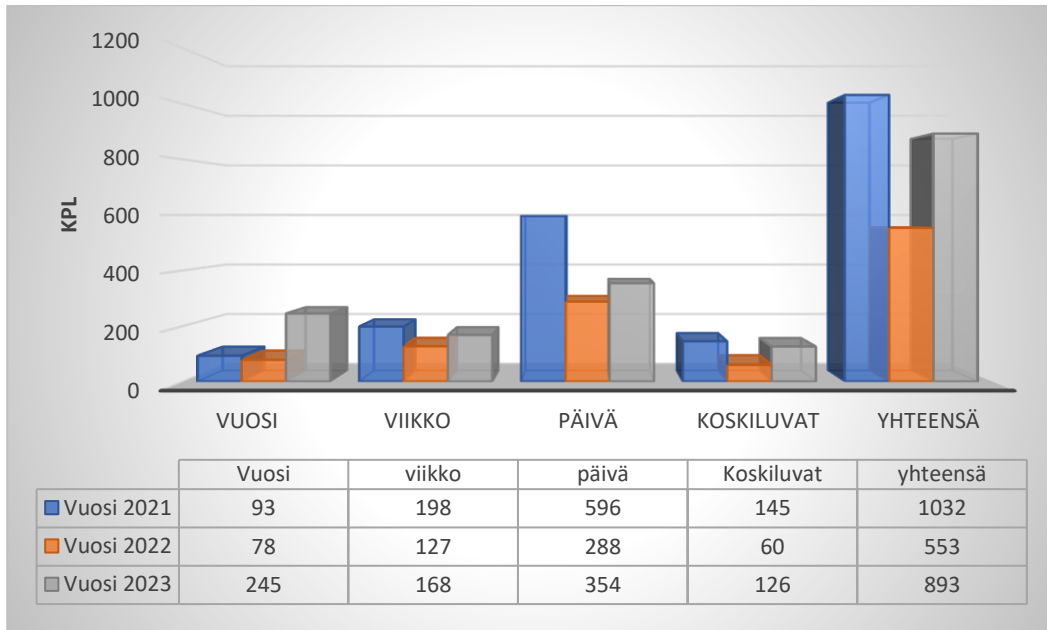
Kalatalousalueen hallitus kokoontui toimintavuoden aikana viisi kertaa. Kokouksissa käsiteltiin yhteensä 56 asiakohtaa.

5 VIEHEKALASTUKSEN YHTENÄISLUPA-ALUEET

Toimintavuoden aikana yhtenäislupa-alueiden toimintaa jatkettiin Yli-Kemin ja Kemijärven kalastusalueen ja kalastusoikeuden haltijoiden välisillä vanhoilla sopimuksilla.

Yli-Kemin viehekalastuksen yhtenäislupa-alue

Kuva 1. Kalastuslupien myynti vuosina 2021–2023

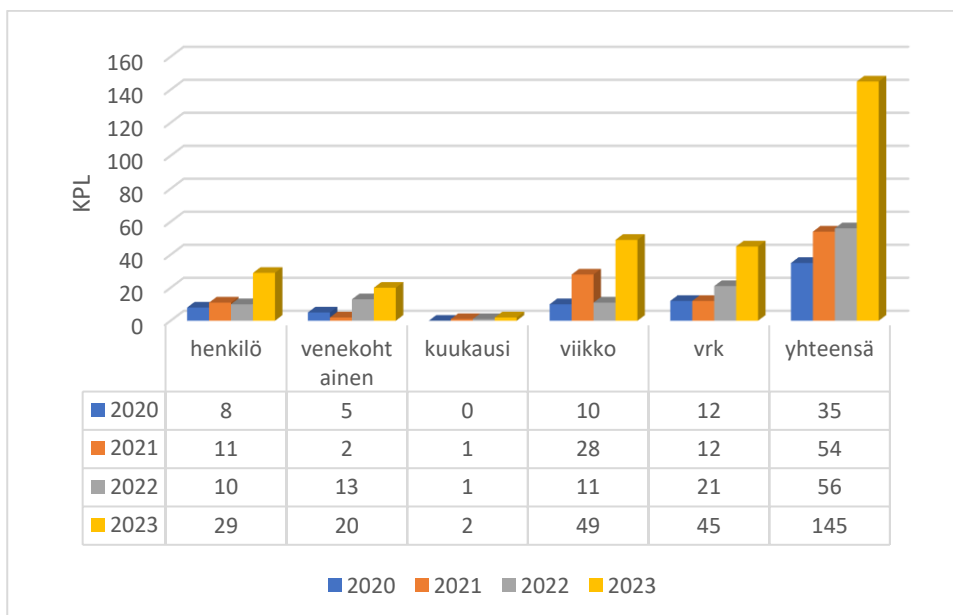

Yli-Kemin yhtenäislupa-alueella myydään henkilökohtaisia tai perhelupia (vuosi, viikko ja vuorokausi kalastuslupa) sekä erityiskalastuskohdelupia eli ns. koskilupia. Vuonna 2023 kalastuslupia myytiin yhteensä 893 kpl ja eniten myytiin päivälupia. Huomioitavaa edellisten vuosien lupamyyntiin vuonna 2023 myytiin huomattavasti enemmän vuosilupia.

Yli-Kemin yhtenäislupa-alueelta kertyneillä kalastuslupavarjoilla istutettiin lupa-alueen vesistöihin yhteensä 12 586 yksivuotiaista puurotaimenen poikasta. Kalastuslupien veroton myyntituotto oli 16 223,37 euroa. Kalastuslupia myytiin Sallan ja Savukosken kuntien alueella yhteensä kuudessa myyntipaikassa. Netissä kalastuslupia myytiin kalakortti.com kautta.

Kemijärven viehekalastuksen yhtenäislupa-alue

Kuva 2. Kemijärven yhtenäislupa-alueen kalastuslupien myynti 2020–2023

Kemijärven yhtenäislupa-alueelle myytiin vuonna 2023 yhteensä 145 kalastuslupaa ja lupien myynti kasvoi selvästi verrattuna edellisiin vuosiin. Kemijärven kalastuslupia myytiin netissä kalakortti.com kautta. Kalastuslupien veroton myyntituotto oli 1 065,31 euroa.

6 KALASTUKSENHOITOMAKSUVAROISTA MAKSETTAVIEN KORVAUKSIEN JAKO VESIALUEIDEN OMISTAJILLE

Toimintavuonna ELY-keskus jakoi kalatalousalueelle korvaukset vesialueiden omistajille kalavesien maksullisen yleiskalastusoikeuksien hyödyntämisestä vuodelta 2021. ELY-keskus (päätös 23.5.2022 LAELY/3212/2022) tilitti varat 15 721 euroa kalatalousalueen tilille. Kalatalousalue hyväksyi korvausvarojen jakotaulukon kalatalousalueen yleiskokouksessa keväällä 2023 ja varat kalatalousalue jakoi elokuussa 2023.

7 SIDOSRYHMÄTOIMINTA

Kalatalousalue on edustajiensa kautta mukana

- Lapin Liiton vaelluskalatyöryhmässä, edustajat Aimo Vilponen ja Antti Sirviö ja varalla Pekka Nyman (toimikausi 2020–2023)
- Kemijärven säännöstelyn seurantaryhmässä, edustajana Anna-Leena Inkerö ja varalla Tarmo Yrjänheikki (toimikausi 2021–2026)
- Sallan kansallispuiston suunnittelutyöryhmä, edustajana Tarmo Yrjänheikki
- Lapin Kalatalouskeskus ry:n kokousedustajana Kari Kivelä ja varalla Pekka Nyman vuonna 2023
- ELY:n yhteistyöryhmä Tarmo Yrjänheikki, varalla Aimo Vilponen, (toimintakausi 2021–2025)
- Hallituksen jäsenet osallistuivat maaliskuussa pidetyille valtakunnallisille kalatalousalue päiville sekä lokakuussa Lapin kalatalousaluepäiville.

8 LAPIN VILLITAIMEN OSUUSMAKSUN ALAS KIRJAUS VUODEN 2023 TILINPÄÄTÖKSESSÄ

Lapin Villitaimen osuuskunta perustettiin vuonna 2008 tuottamaan jäsenistölleen hinnaltaan kilpailukykyisiä kalanpoikasia ja varmistamaan kalanpoikasten saannin. Kemijärven ja Yli-Kemin kalastusalueet olivat jäsenenä osuuskunnassa ja kun kalastuslain muutoksen myötä kalastusalueet muuttuivat kalatalousalueiksi vuonna 2019, siirtyi Kemijärven kalastusalueen 2 000 euron sijoitus ja Yli-Kemin kalastusalueen 1 000 euron sijoitus uuden Yli-Kemin kalatalousalueen taseeseen (3 000 euroa). Osuuskunnan kalanpoikasten kasvatusta harjoitettiin Kemijoen Kalastuskuntien liitolta vuokratusta Ketolan kalanviljelylaitoksella Kemijärvellä sekä luonnonravintolammikoissa Kemijärvellä, Sodankylässä, Sallassa ja Rovaniemellä.

Kemijärven ja Yli-Kemin kalastusalue ja myöhemmin Yli-Kemin kalatalousalue on ostanut kalanpoikasia vuosittain jäsenhintaan osuuskunnalta.

Lapin Villitaimen osuuskunnan liiketoiminnan loppuminen ja konkurssiin hakeutuminen

Vuonna 2021 Kemijoen kalastuskuntien liitto möi Ketolan kalanviljelylaitoksen Varisjoen lohi Oy:lle ja irtisanoi Lapin Villitaimen osuuskunnan vuokrasopimuksen. Lapin Villitaimen osuuskunta möi liiketoimintansa Varisjoen Lohi Oy:lle 4. helmikuuta 2022, jonka jälkeen osuuskunnan kalankasvatus toiminta päättyi. Osuuskunnan hallitus kokous 25.5.2023 päätti hakea osuuskunnan konkurssiin. Konkurssi hakemus jätettiin Lapin käräjäoikeuteen ja päätös konkurssiin asettamisesta tuli 19.6.2023. Konkurssin myötä Yli-Kemin kalatalousalueen taseessa oleva 3 000 euron sijoitus on alas kirjattu vuoden 2023 tilinpäätöksessä.

YLI-KEMIN KALATALOUSALUEEN HALLITUS